

Wat jongeren zelf belangrijk vinden in de ondersteuning op weg naar volwassenheid.

“Op je 18e word je keihard losgelaten, terwijl je op je 21e pas een beetje volwassen begint te worden.”

“Een groot financieel verschil tussen de indicaties, van verlengde jeugdhulp naar wmo; leefgeld werd minder, maar je maakt meer kosten.”

10 leidende punten op een rij:

1

Laat mij pas los als de belangrijkste zaken geregeld zijn: de Big5.

2

Help mij praktische dingen te regelen, help mij te DOEN.

3

Help mij verantwoordelijkheden te nemen en keuzes te maken.

4

Geef mij de tijd en ruimte die ik nodig heb.

5

Sta naast mij, niet boven of tegenover mij.

6

Laat mij de baas over mijn eigen leven zijn.

7

Werk positief, kijk naar mijn gehele leven en naar mijn talenten.

8

Ik heb veiligheid en steun van mensen om mij heen nodig, die op verschillende manieren iets voor mij betekenen.

9

Help mij op tijd te denken en te werken aan mijn toekomst en sluit aan op mijn tempo.

10

Bied *doorlopende* steun die aansluit bij wat ik nodig heb en wat voor mij belangrijk is. Onafhankelijk van leeftijd.

1

Laat mij pas los als de belangrijkste zaken geregeld zijn: de Big5.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- De hulp stopt pas als de belangrijkste zaken op orde zijn: support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn. OF de hulp wordt overgedragen, wanneer dit voor mij passend is, zodat ik deze zaken verder op orde krijg.
- Er is een groot plan nodig, maar ook kleine stapjes met focus op alle 5 gebieden.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Een (t)huis en inkomen moeten echt geregeld zijn om van de overleefstand naar de leefstand te gaan.
- Met daarin Oog voor alle Big5 om dat (t)huis en inkomen vast te kunnen houden.

“Wel heel optimistisch dat je ze alle 5 op orde moet hebben.”

“Een huis moet een thuis zijn. Met elke keer een nieuw huis, dan wacht je met binden en laat je je verhuisdozen staan.”

“Op de korte termijn kan het op orde zijn. Maar op de langere termijn: bij iets kleins heb je zo een terugval.”

“Je eigen mindset kan goed zijn, maar in een slechte omgeving wordt die slechter en heb je daar weinig aan.”

WAT

2

Help mij praktische dingen te regelen, help mij te DOEN.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Er verandert zoveel als je 18 wordt. Er moet zoveel geregeld worden. Ik zie door de bomen het bos niet meer. Help mij het overzicht te krijgen en help mij dingen aan te pakken/ te doen!

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Begeleiders en gemeente bieden actief informatie over wat je moet weten voor de overgang 18-/18+, zoals regelingen, financiën, wonen en wat er allemaal op je af komt.
- Financieel moeten jongeren voorbereid worden voor de overgang jeugdhulp naar wmo of andere regelingen. En geholpen stapsgewijs financieel zelfredzaam te worden.

“Er wordt veel van ons verwacht. Het is makkelijker gezegd dan gedaan.”

“Veel jongeren weten dingen die ze moeten regelen niet, weten waar je recht op hebt qua inkomen bijvoorbeeld.”

“Je moet je niet van het kastje naar de muur laten sturen.”

WAT

3

Help mij verantwoordelijkheden te nemen en keuzes te maken.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Opgroeien is een proces. Dat gaat met vallen en opstaan. Ik heb de tijd nodig om te leren verantwoordelijkheid te nemen en zelfstandig te zijn. Hulp vragen en vertrouwen kost tijd. Blijf dichtbij.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- De hulpverlener motiveert mij en helpt mij te overzien welke keuzes met welke consequenties ik heb en wat dat van mij vraagt. De hulpverlener helpt me die keuzes zelf te maken.
- De hulp sluit aan bij mijn proces, ook als het even niet goed gaat. Van fouten mag ik leren, daarmee hoef ik niet helemaal opnieuw te beginnen.

“Ik mag fouten maken.”

“Denk niet voor mij.”

“Mijn doelen waren mijn overleving: als ik dit regel, kan ik over een jaar op mezelf.”

HOE

4

Geef mij de tijd en ruimte die ik nodig heb.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Het systeem is te ingewikkeld, de regels zitten in de weg. Kijk naar wat ik nodig heb en niet naar waar ik op basis van mijn leeftijd recht op heb.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Mijn ontwikkeling is leidend, niet het systeem. Organiseer de hulp zo dat deze hierop aan kan sluiten, ongeacht of een jongere 18 wordt. Zorg dat jeugdhulp en wmo hierin goed samenwerken.

“Je slaat de pubertijd over en moet snel volwassen worden.”

“Ik heb de tijd nodig om alles te regelen. Volg mijn tempo.”

“Je moet versneld opgroeien en het kan niet op je eigen tempo.”

HOE

5

Sta naast mij, niet boven of tegenover mij.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Werk met mij in gelijkwaardigheid, vanuit openheid, eerlijkheid en vertrouwen. Wees duidelijk, spreek de waarheid en denk met mij mee. Neem mij serieus.
- Werk vanuit je hart en met gevoel, van mens tot mens. Ik wil nabijheid voelen.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Er is iemand beschikbaar en bereikbaar waarmee ik de tijd heb om een band op te bouwen.
- Durf fouten toe te geven. Zorg dat je goed kan uitleggen en onderbouwen waarom iets wel of niet kan.

“Naast je meelopen ipv boven je staan. Iemand die letterlijk naast je staat en met je mee gaat.”

“Ik wil geen nummertje zijn. Maar mens zijn.”

“Werk aan onderling vertrouwen, jij in mij en ik in jou, en ik in mezelf en ik in de wereld.”

HOE

6

Laat mij de baas over mijn eigen leven zijn.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Denk niet voor mij. Betrek mij bij beslissingen en help mij om zelf te beslissen.
- Maar weet ook wanneer de regie tijdelijk even van mij over te nemen. Betrek mij ook hierbij.
- Praat met mij, niet over mij. Het gaat tenslotte over mijn leven. Ik moet het uiteindelijk zelf doen. Betrek ook de mensen die voor mij belangrijk zijn.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Mijn plan is ook echt mijn plan. Ik heb deze (met ondersteuning) zelf gemaakt, in een vorm die bij mij past. Ik deel mijn plan zelf met de mensen die mij kunnen helpen om het te realiseren.
- Bij belangrijke beslissingen zit ik aan tafel.

“Ik heb/wil zelf de touwtjes in handen.”

“Aan het einde van de dag ben ik degene die gelukkig moet zijn met mijn leven”

“Als ik niet van mezelf houd, hoe kan een ander dan van me houden?”

HOE

7

Werk positief, kijk naar mijn gehele leven en naar mijn talenten.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Focus op het positieve, op mijn krachten en talenten en de dingen die wel goed gaan.
- Kijk naar alle dingen van mijn leven.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Kijk in mijn plan ook naar de dingen waar ik goed in ben en die kunnen helpen mijn doelen te bereiken.
- Sta stil bij mijlpalen in mijn leven. Bij downs én ups.

Vier elk succes, ook al is het een kleine.

“Richt je minder op mijn problemen. Heb aandacht voor mijn talenten.”

“Als je geen oog hebt voor de centimeters, dan ga je de kilometers nooit zien.”

HOE

Ik heb veiligheid en steun van mensen om mij heen nodig, die op verschillende manieren iets voor mij betekenen.

“Om hulp vragen, dat moet je leren.”

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Ik heb meerdere mensen om me heen nodig die me kunnen helpen en steunen, waar ik op terug kan vallen, waar ik me veilig bij voel. Zij geven waarde en zin aan mijn leven.
- Ik heb verschillende mensen nodig, die op verschillende manieren iets voor mij kunnen betekenen.
- Er wordt met mij en de belangrijke mensen om mij heen gepraat.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Als ik geen klik heb met mijn hulpverlener moet ik kunnen wisselen.
- Er is aandacht voor de mensen die belangrijk zijn voor mij en ik krijg steun op verschillende gebieden van mijn leven: praktische hulp, veiligheid, een maatje, iemand/iets om voor te zorgen, van te leren en om mijn zelfbeeld te versterken.

“Die ene volwassene die het in de jeugdhulp voor je is, verdwijnt vaak weer.”

“Je weet niet wie je kunt vertrouwen. Ik vertrouw niemand.”

“Veiligheid zien we anders dan de begeleiders.”

“Er is een verschil tussen eenzaam zijn en je eenzaam voelen.”

“Als ik niet van mezelf houd, hoe kan een ander dan van me houden?”

Met WIE

Help mij vroegtijdig en wanneer het voor mij past te denken en te werken aan mijn toekomst.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Help mij om korte en lange termijn keuzes te overzien en stappen te zetten. Van een groot plan, naar kleine stappen.
- Denk altijd toekomstgericht, in wat er straks nodig is, wat ik daarin zelf wil en belangrijk vind. In de periode na 16 wordt dit nog belangrijker. Daarbij is afwisseling tussen korte termijn stappen en lange termijn plannen fijn.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- In mijn plan moet de korte en lange termijn worden gecombineerd. Keuzes voor nu en de toekomst.
- In mijn plan staan grote doelen en kleine stapjes om daar te komen.

“Wanneer ik het wil, klaar voor ben en er open voor sta.”

“Je hebt een groot plan, maar kleine stappen nodig.”

“Ik moet eerst in de aanstand. Wanneer ik het wil, klaar voor ben en er open voor sta.”

“Ja, het kan vanaf 16, maar het is niet gebonden aan 1 moment, het moet passen bij wanneer ik er ready voor ben, dat is niet op het moment dat ik een dag ouder ben geworden.”

WANNEER

Bied doorlopende steun die aansluit bij wat ik nodig heb en wat voor mij belangrijk is. Onafhankelijk van leeftijd.

Wat bedoel ik daarmee? Voor overgang naar volwassenheid:

- Bij ups en downs. Doorlopend iemand beschikbaar om op terug te vallen. Kijk naar het grotere plan en wat op dat moment voor mij belangrijk is.
- Doe wat op dat moment nodig is en denk in maatwerk en flexibiliteit. Ook in wat er misschien niet meer nodig is, wat minder kan aan hulp als de jongere dat wil, er klaar voor is en ervoor open staat.

Wat betekent dit voor regels en afspraken, hulpverleners, mentoren en begeleiders:

- Doorlopend ondersteuning mogelijk maken, onafhankelijk van wetten en systeem 1 iemand om op terug te vallen, over de grens van 18 heen.
- Professionals willen wel, maar kunnen niet, zijn onmachtig. Het systeem zit ze in de weg. Wees daar dan duidelijk en transparant over en zoek de randjes op.
- Professionals weten hun professionele ruimte te gebruiken om maatwerk te leveren en te doen wat nodig is.
- Er moet vertrouwen, klik en veiligheid zijn tussen mij en mijn begeleider. Liefst geen wisselingen bij 18-/18+ of als je verhuist naar een andere instelling of gemeente.
- Zorg voor doorlopende en samenwerkende zorg vanuit jeugdwet en volwassenzorg.

WANNEER

“Extra steun wanneer er een zorgvraag is en er iets in je leven verandert.”

“We passen niet in hokjes.”

“Soms moet je afwijken van de regels. De norm zouden moeten zijn.”